

КЕЛІСЕМІН

«Есік» мемлекеттік тарихи-
мәдени музей-қорығы» РМҚҚ
директоры

Г. Мухтарова

«28 » 03 2025ж.

Аналитикалық анықтама

Өрікті ауылсыз

20 наурыз 2025 ж.

Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі Мәдениет комитетінің «Есік» мемлекеттік тарихи-мәдени музей-қорығы» РМҚҚ (бұдан әрі – Кәсіпорын) бойынша жұмыс тобының құрамымен Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігімен, «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл» № 4 үлгілік базалық бағытының 2025 жылға бекітілген жобалар картасына сәйкес, 2024 жылға сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезінде Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V Қазақстан Республикасының Заны, ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы №12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қагидалары, №4 ҰББ «Сыбайлас жемқорлықтың алдан алу және оған қарсы іс-қимыл» жобаларын іске асыру бойынша нұсқаулары, ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасымен 2021 жылғы 7 сәуірде бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдары және өзге де құқықтық актілер басшылыққа алынды.

Негіз: Кәсіпорын директорының Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы 03.03.2025 жылды №01-04/12 шығарған бұйрығы.

Талдау объекті: Кәсіпорын қызметін реттейтін құқықтық актілер мен ішкі құжаттар.

Кәсіпорын қызметі туралы есеп.

2024 жыл.

Кәсіпорын меншігінде 1 ғимарат бар.

Кәсіпорында 4 такырыптық экспозициялық залдар, соның ішінде:

- «Сақтардың тарихы мен мәдениеті»;

- «Алтын адамның ашылу тарихы»;
- «Қазақстан археологиясы»;
- «Көрмелер залы»,

және Бекмұханбет Нұрмұханбетовтың мемориалдық 1 бөлмесі бар.

Кәсіпорынның тарих және мәдениет ескерткіштерінің саны: 4.

- Есік қорымы (№ 1-47, 51-56 обалар) – ерте темір дәуірі мен Ортағасыр ескерткіші (Б.з. д. VII ғ.- б. з. XI ғ. д.). Еңбекшіқазақ ауданы;
- Рахат қала жүртү - ерте темір дәуірі мен ортағасыр ескерткіші (Б. з. д. VII ғ.- б. з. XI ғ.). Еңбекшіқазақ ауданы;
- Өрікті қала жүртү - ерте темір дәуірі мен Ортағасыр ескерткіші (Б. з. д. VII ғ.-б. з. XI ғ.). Еңбекшіқазақ ауданы;
- Ортағасырлық Талғар қалашығы (VIII-XIV ғғ.). Талғар ауданы. Негізгі қордың жәдігерлер саны: 3 502.

Экскурсиялар саны: 1243.

Дәрістер саны: 17.

Көрмелер саны: 25.

Археологиялық сараптама жұмыстары: 11.

Келушілер саны: 19828 адам, оның ішінде 12774 адам ақылы негізде, 7054 ақысыз негізде.

«Есік» мемлекеттік тарихи-мәдени музей-қорығы» келушілерге күн сайын сағат 09.00-ден 18.00-ге дейін қызмет көрсетеді.

Кәсіпорын міндеттері мен функцияларын өзінің 29.12.2021 жылғы 878 санды Жарғысына сәйкес жүргізіп келеді.

Талдаумен анықталғаны, Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі Мәдениет комитетінің «Есік» мемлекеттік тарихи-мәдени музей-қорығы» респубикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорның құру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 30 қаңтардағы № 43 қаулысына сәйкес құрылды.

Кәсіпорынның құрылтайшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

Кәсіпорынның мүлкіне қатысты субъектінің құқығын мемлекеттік респубикалық меншік құқығын Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті жүзеге асырады.

Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі болып табылады.

Кәсіпорынның директоры оның органды болып табылады.

Кәсіпорын қызметінің мәні мәдениет саласындағы қызметті жүзеге асыру болып табылады.

Кәсіпорынның негізгі қызметі – тарихи-мәдени мұра нысандарын қорғау және сақтай отырып ғылыми-зерттеу, мәдени-біліми және туристік қызметтерді үйімдастыру, Қазақстанның тарихи және рухани ескерткіштерін зерттеп, сақтау, оны жалпы халыққа насихаттау.

Кәсіпорынның мекен жайы: Алматы облысы, Еңбекшіқазақ ауданы, Рахат ауылдық округі, Өрікті ауылы, Есік-Александровка тас жолы, 6,6 шақырым, құрылыш 2.

Телефон: +7(727) 306-91-30.

E-mail: issyk@inbox.ru

Веб-сайт: www.issykrm.kz

Қазіргі таңда Кәсіпорында штаттық кестеге сәйкес барлығы 32 тұлға жұмыс атқарады, соның ішінде:

Әкімшілік-басқару персоналы – 3 бірлік. Директор 1, директордың орынбасары 1, Ғалым хатшы 1;

Қаржы-экономикалық бөлімі – 4 бірлік. Бас есепші 1, маман жоғары дәрежелі мемлекеттік сатып алу бойынша менеджер 1, кассир 1, есепші 1;

Ғылыми қор және ғылыми-зерттеу жұмыстары бөлімі 6 бірлік. Бас қор сақтаушы 1, аға ғылыми қызметкер 3, ғылыми қызметкер 2;

Талғар қалашығын қорғау және зерттеу бөлімі – 3 бірлік. Бөлім бастығы 1, аға ғылыми қызметкер 1, жоғары дәрежелі маман 1;

Тарихи-мәдени мұра объектілерін қорғау және мұражай ісі бөлімі – 5 бірлік. Бөлім бастығы 1, ғылыми қызметкер 2, маман жоғары дәрежелі инспектор 1, методист 1;

Экспозициялық және экскурсиялық қызмет көрсету бөлімі – 6 бірлік. Бас суретші 1, суретші-дизайнер маман 1, маман жоғары дәрежелі экскурсовод 2, музей қараушысы 2;

Әкімшілік-шаруашылық бөлімі – 5 бірлік. Бөлім бастығы 1, кадр бойынша жоғары дәрежелі маман 1, заңгер жоғары дәрежелі маман 1, программист 1, аула тазалаушы 1.

Бос орын 2 бірлік, соның ішінде: маман жоғары дәрежелі экономист 1, экскурсовод 1;

Министрлікпен директор мен оның орынбасары конкурстық іріктеу арқылы қызметке тағайындалған. Кәсіпорын директоры мен барлық қызметкерлер арасында еңбек шарты жасасып және біліктілік талаптарына (аула тазалаушыдан басқа) сәйкес бүйрекпен жұмысқа қабылданған.

Кәсіпорын қызметкерлерінің қызметтік міндеттері туралы ережесінде нұсқаулықта қарастырылған өз міндеттерін орындамағаны үшін – қолданыстағы КР Еңбек кодексіне, материалдық зиян келтіргені үшін – қолданыстағы КР заңнамаларына сәйкес сонымен қатар әкімшілік, қылмыстық және Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген шекте - оның қызметі барысында құқық бұзушылық жасағаны үшін жауапкершілікке тартылатындығы туралы көрсетілген.

Кәсіпорынмен бос жұмыс орны туралы хабарландыру Еңбек kz. электрондық порталы және БАҚ арқылы уақтылы беріліп тұрады. Қызметкерлерді негіzsіз жоғарылату, басқа төмен қызметтерге ауыстыру не болмаса оларға қосымша міндеттерді жүктеу фактілері орын алмаған. Бос жұмыс орынға тұлғалардың ұзақ мерзім келмеу себептері, төмен жалақы мен Кәсіпорынның шалғай жерде орналасуы және үміткерлердің лауазымдық

біліктілік сипаттамаларына сай келмеуі болып табылады.

Бұл бағытта жұмыстар жалғасуда.

Кәсіпорын қызметкерлеріне респубикалық мемлекеттік мекемелердің жылға қаржыландыру жоспары бойынша қөзделген қаражатты ұнемдеу есебінен, респубикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорындардың жылға бекіткен даму жоспары бойынша ұнемдеу есебінен және кредиторлық берешек болмаған жағдайда тиісті сыйлықақылар берілген (2024 жылы - 15). Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі, Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі Мәдениет комитетінің және Кәсіпорын директорының бұйрықтарымен қызметкерлерге сыйлықақылар заң талаптарына сәйкес, яғни еңбек тәртібін сақтау, белгілі бір кезең ішіндегі жұмыстың нәтижелері, лауазымдық міндеттерді үлгілі орындау, ерекше маңызды және күрделі тапсырмаларды орындау және жұмыстағы басқа да жетістіктері үшін және мереке күндеріне орай берілген.

Қызметкерге негізсіз бірнеше рет, оның алынбаған тәртіптік жазасы болған кезде, кәсіпорында бір айдан кем жұмыс істеген болса, сынақ мерзімінен өту кезеңінде сыйлық беру фактілері орын алмаған.

Талдау мерзімі кезеңінде Кәсіпорын қызметкерлері тәртіптік, әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілікке, соның ішінде Сыбайлас жемқорлыққа қатысты жазаға тартылмаған. Кәсіпорын қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сактамау фактілері орын алмаған.

Кәсіпорынның басшылары мен қызметкерлер арасындағы мұдделер қақтығысы болмаған.

Жеке және заңды тұлғалардан сыйбайлас жемқорлық сипаттағы заңсыз әрекеттері туралы Кәсіпорын қызметкерлеріне қатысты, оның ішінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Call-орталығы, «Нұр Отан» партиясы, «Атамекен» ҰКП-сы және бұқаралық ақпарат құралдары арқылы шағымдар түспеген.

Құқық қоргау органдарымен Кәсіпорын қызметіне байланысты тексеріс жүргізілмеген. Заң бұзушылықты болдырмау туралы ұсыныс түспеген.

Кәсіпорын қызметкерлері мен олардың жұбайларының 2024 жылға кірістері мен мүлкі туралы декларацияны (270.00-нысан) толығымен және уақтылы тапсырған.

Кәсіпорынға 2024 жылға Ішкі мемлекеттік аудит жүргізілмеген.

Кәсіпорынға 2024 жылы мелекеттік бюджеттен 159 164 000 теңге бөлінген. Ақылы қызмет көрсетуден түскен қаржы 10 168 900 теңге.

Талдау мерзімі кезеңдерінде мемлекеттік бюджет қаражатын мақсатсыз пайдалану, иемденіп алу немесе талан-таражға салу фактілері анықталмады.

Кәсіпорын басшылары тарапынан бюджет қаражатын үрлау мақсатында әлдебір азаматтарды («Өлі жандар») жұмысқа алу және қызметкерлердің еңбекақысына қосымша жалақы мен үстемеақыны заңсыз белгілеу фактілері орын алмаған.

Мемлекеттік сатып алу туралы есеп.

2024 ж.

Келісім-шарттардың саны мен сомасы:

47 келісім-шарт 28 833 358 теңге. Өнім берушінің тауарларды жеткізуге, жұмыстарды және қызметтерді көрсетуге арналған шарттан туындастын міндеттемелері уақтылы және сапалы орындалған. Бір тараппен шарттарды бірнеше рет қайталап жасасу фактілері орын алмаған. Мемлекеттік сатып алу бойынша тауарлардың құнын негізсіз көтеру фактілері болмаған.

Кейбір жағдайда тараптармен мемлекеттік сатып алу туралы Заңы сақталмағандықтан сотқа 2 талап-арыз беріліп, қанағаттандырылды.

Мысалы, 2024 жылдың 27 ақпан күнгі Шығыс Қазақстан облыстық экономикалық сотының шешімімен Есік музей-қорығының талап арызы қанағаттандырылып жеке кәсіпкер Ерболұлы Дәulet мемлекеттік сатып алушың жосықсыз қатысушысы деп танылды.

Кәсіпорынмен ресми интернет-ресурстарда әлеуетті өнім берушілердің мемлекеттік сатып алу материалдарына тең және еркін қол жеткізуіне және азаматтық-құқықтық шарттарға, оның ішінде сатып алу туралы шарттарға шарт тараптарының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, іскерлік этика мен адалдықты, адал бәсекелестік қағидаттарын міндетті түрде сақтауын көздейтін ережелерді енгізуді қамтамасыз етілді.

Корғау аймағы бойынша атқарылған жұмыстар.

03 қазан 2023 жылы Есік музей-қорығымен әзірленген ғылыми-жобалық құжаттама Алматы облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасына жолданған.

2024 жылғы 17 желтоқсан күнгі №372 Алматы облысы әкімімен Алматы облысының Еңбекшіқазақ ауданында орналасқан тарих және мәдениет ескерткіштерінің қорғау аймақтарының, құрылымы салуды реттеу аймақтары мен қорғалатын табиғат ландшафты аймақтарының шекараларын бекіту туралы қаулығы қол қойылып, Әділет департаментінде 2024 жылғы 18 желтоқсан күнгі №6196-05 тіркелді. 15 күнен кейін Әділет сайтында ресми жарияланды.

Қазіргі кезде Кәсіпорын тарапынан сыйбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға байланысты іс-шаралар атқарылуда.

Атап айтқанда, Кәсіпорын директорымен 22.11.2022 жылы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты және 25.05.2023 жылы корпоративтік әдеп және мінез-құлық кодексі, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзушылықтар туралы қызметкерлерді хабардар ету тәртібін реттейтін құжат бекітіліп, барлық қызметкерлерге таныстырылды.

Кәсіпорын қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету үшін директордың комплаенс-қызметтердің функциясын бекіту туралы бұйрығы 12.11.2021 жылы шығарылып, оның Ережесі мен комплаенс-офицердің лауазымдық нұсқаулықтары бекітіліп, барлық қызметкерлерге таныстырылды. Тоқсан сайын Кәсіпорын қызметкерлерімен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету мақсатында түсіндіру жұмыстары жүргізіп отырады. Осы бағытта жұмыстар жалғасуда.

Сонымен қатар, Кәсіпорын директорының 05.01.2021 жылғы бұйрығымен «Адалдық аланы» жобасы шенберінде сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу жөнінде халыққа кеңес беру мақсатында азаматтары қабылдау үшін комиссия құрамы құрылып, азаматтарды қабылдау кестесі бекітілген.

Бұдан басқа, Кәсіпорын қызметкерлеріне Қазақстан Республикасының «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының талаптарының катаң сақталуына түсіндіру іс-шаралары жүргізілді. Кәсіпорын ғимаратының ішіне кіреберіс қабырғасына сыйбайлас жемқорлыққа қарсы ақпараттық еki тақта қазақ және орыс тілінде ілінген.

Сондай-ақ, Кәсіпорын тараپынан азаматтардың сыйбайлас жемқорлық фактілері немесе қылмыстың басқа түрлері туралы ақпаратты whats app (тәулік бойы), электрондық пошта – issyk@inbox.ru, сенім телефоны немесе Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің бірыңғай байланыс орталығы 1424 тегін нөмірі арқылы бере алатындей арналары сайтқа енгізілді.

Кәсіпорын директорымен 2024-2025 жылдарға арналған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жоспары бекітілген.

Жоғарыда көрсетілген бұйрықтар, кесте, жоспар, заңды түсіндіру жұмыстары, Ережелер мен нұсқаулықтар Кәсіпорынның ресми сайтында (интернет-ресурсында) толығымен жарияланған.

Талдаудың нәтижесінде Кәсіпорын қызметін реттейтін құқықтық актілер мен ішкі құжаттар бойынша сыйбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталмады және Кәсіпорын қызметкерлерімен Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы», «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы», «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Заңының және «Мемлекеттік органдардың интернет-ресурстарын ақпаратпен толықтыру қағидаларын және олардың мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы» және өзге де құқықтық актілер талаптарының сақталғандығын көрсетіп отыр.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне Ішкі талдау бойынша ұсыныстар жоқ және оның қорытындысы Кәсіпорынның ресми сайтында (интернет-ресурсында) орналастырылатын болады.

Жауапты тұлға

Д. Зікірия

Жұмыс тобының құрамы:

Бөлім жетекшісі
Зангер

Ж. Құрбанәлі
С. Мұздыбаев